Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

6. oktoober 2015*

Eelotsusetaotlus — Elektroonilised sidevõrgud ja -teenused — Direktiiv 2002/20/EÜ — Artikkel 13 — Tasu seadmete paigaldamise õiguste eest — Kohaldamisala — Kohaliku omavalitsuse õigusnormid, mille kohaselt maksustatakse mobiilside torn- ja sõrestikmastide omanikud

Kohtuasjas C-346/13,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Cour d'appel de Monsi (Belgia) 7. juuni 2013. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 25. juunil 2013, menetluses

Ville de Mons

versus

Base Company SA, varem KPN Group Belgium SA,

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja president M. Ilešič, kohtunikud A. Ó Caoimh, C. Toader, E. Jarašiūnas (ettekandja) ja C. G. Fernlund,

kohtujurist: N. Wahl,

kohtusekretär: ametnik C. Strömholm,

arvestades kirjalikus menetluses ja 13. mai 2015. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

— Monsi linn, esindaja: advokaat N. Fortemps,

— Base Company SA, varem KPN SA, esindajad: advokaadid A. Verheyden, S. Champagne ja M. Derijke,

— Belgia valitsus, esindaja: J. Van Holm, keda abistas advokaat J. Bourtembourg,

— Euroopa Komisjon, esindajad: J. Hottiaux ja L. Nicolae,

olles 8. juuli 2015. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb seda, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv) (EÜT L 108, lk 21; ELT eriväljaanne 13/29, lk 337) artiklit 13.

2 Taotlus on esitatud Base Company SA, varem KPN Group Belgium SA (edaspidi „Base Company"), ja Monsi linna vahelises kohtuvaidluses, mis puudutab maksu, mis kehtestati selle linna territooriumile paigaldatud mobiilside torn- ja sõrestikmastidele.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Loadirektiivi artikkel 1 „Eesmärk ja reguleerimisala" sätestab lõikes 2:

„Käesolevat direktiivi kohaldatakse elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste pakkumise lubade suhtes."

4 Selle direktiivi artikli 2 lõike 2 punkt a näeb ette järgmise määratluse:

„„üldluba" – liikmesriigi loodud õiguslik raamistik, millega tagatakse elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste pakkumise õigused ja kehtestatakse sektorispetsiifilised kohustused, mida võib kohaldada kõigi või teatud liiki elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste suhtes vastavalt käesolevale direktiivile."

5 Loadirektiivi artikkel 13 „Tasu kasutusõiguste ja seadmete paigaldamise õiguste eest" on sõnastatud järgmiselt:

„Liikmesriigid võivad lubada asjaomasel asutusel kehtestada tasu raadiosageduste või numbrite kasutamise õiguste eest ja seadmete paigaldamise eest riigivara või eraomandi peale, kohale või alla, et tagada kõnealuste vahendite optimaalne kasutamine. Liikmesriigid tagavad, et sellised tasud on objektiivselt põhjendatud, läbipaistvad, mittediskrimineerivad ja proportsionaalsed, võrreldes nende kavandatud eesmärgiga, ja et nende puhul on arvesse võetud [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv) (ELT L 108, lk 33)] artiklis 8 sätestatud eesmärke."

Belgia õigus

6 Conseil communal de la ville de Mons (Monsi linna volikogu) võttis 5. märtsil 2007 vastu maksumääruse, millega kehtestati maks mobiilside torn- ja sõrestikmastidelt (edaspidi „maksumäärus") ning mis on kohaldatav 2007. aasta ja sellele järgnevate maksustamisaastate suhtes.

7 Maksumääruse artiklis 1 „Maksu ese" on ette nähtud, et maksu kohaldatakse „teatava suurusega torn- või sõrestikmastidele, mis on kindla asukohaga rajatised, mis olid maksustamisaastal paigas ja on mõeldud mobiilsidevõrgu häireteta toimimiseks vajalike erinevat liiki selliste antennide kandmiseks, mida ei olnud võimalik paigaldada olemasolevatele kohtadele (katus, kirik, …)".

8 Maksumääruse artikli 3 „Maksumaksja" esimesest lõigust ilmneb, et vaidlusalust maksu peab tasuma „iga füüsiline või juriidiline isik, kes on [maksumääruse] artiklis 1 kirjeldatud rajatise omanik".

9 Maksumääruse artiklis 4 „Maksumäär" on ette nähtud, et mobiilside torn- või sõrestikmastilt tasumisele kuuluva maksu suurus on 2500 eurot.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

10 Euroopa Kohtule esitatud materjalidest nähtub, et Base Company on mobiilsideoperaator ning sellest tulenevalt ka mobiilside jaoks mõeldud telekommunikatsiooniantenne kandvate, Monsi linna territooriumil asuvate tornmastide võrgustiku omanik ja käitaja.

11 Monsi linna ametivõimud saatsid Base Company'le maksumääruse alusel kolm maksuteadet, mis puudutasid vaidlusaluse maksuga maksustamist 2008. aasta maksuaasta eest kogusummas 7500 eurot. Maksuteadete peale esitati Monsi linnavalitsusele vaie. Kuna vaie jäeti rahuldamata, esitati maksuteadete peale kaebus Tribunal de première instance de Monsile (Monsi esimese astme kohus), kes need tühistas. Monsi linn esitas eelnimetatud otsuse peale apellatsioonkaebuse eelotsusetaotluse esitanud kohtule. Viimasel tekkis kahtlus, kas loadirektiivi artikkel 13 on põhikohtuasjas kohaldatav.

12 Neil asjaoludel otsustas Cour d'appel de Mons menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas [loadirektiivi] artikkel 13 keelab piirkondlikel omavalitsusüksustel eelarvelistel või muudel kaalutlustel maksustada telekommunikatsioonivõrgu operaatorite majandustegevust, mis [avaldub] nende territooriumil selles tegevuses kasutatavate [mobiilside] torn- ja sõrestikmastide või antennide paiknemises?"

Eelotsuse küsimuse analüüs

13 Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib oma küsimusega sisuliselt selgitust selle kohta, kas loadirektiivi artiklit 13 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus selline maks nagu põhikohtuasjas arutusel olev, mida võetakse selliste kindla asukohaga rajatiste nagu torn- või sõrestikmastide omanikelt ja mis on mõeldud mobiilsidevõrgu toimimiseks vajalike antennide kandmiseks, mida ei olnud võimalik paigaldada olemasolevatele kohtadele.

14 Esmalt tasub meenutada, et loadirektiivi artikli 1 lõike 2 kohaselt on see direktiiv kohaldatav elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste pakkumise lubade suhtes (kohtuotsus Belgacom ja Mobistar, C-256/13 ja C-264/13, EU:C:2014:2149, punkt 35).

15 Direktiiv ei näe ette üksnes eeskirju üldlubade andmise menetluste või raadiosageduste või numbrite kasutamise õiguste andmise menetluse ja nende sisu kohta, vaid ka nimetatud menetlustega seotud rahaliste kohustuste laadi ja ulatuse kohta, mida liikmesriigid võivad ettevõtjatele elektroonilise side teenuste sektoris määrata (kohtuotsus Belgacom ja Mobistar, C-256/13 ja C-264/13, EU:C:2014:2149, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).

16 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika järgi ei ole liikmesriikidel loadirektiivi raames õigust kehtestada sidevõrkude pakkumise ja elektroonilise side teenuste eest muid makse või tasusid kui need, mis on ette nähtud selles direktiivis (vt selle kohta kohtuotsused Vodafone España ja France Telecom España, C-55/11, C-57/11 ja C-58/11, EU:C:2012:446, punktid 28 ja 29, ning Belgacom ja Mobistar, C-256/13 ja C-264/13, EU:C:2014:2149, punkt 30 ja seal viidatud kohtupraktika).

17 Sellest tuleneb, nagu märkis sisuliselt ka kohtujurist oma ettepaneku punktides 33–36, et loadirektiivi kohaldamiseks sellisele maksule, nagu on kõne all põhikohtuasjas, peab maksustatav teokoosseis olema seotud üldloa andmise menetlusega, mis tagab vastavalt loadirektiivi artikli 2 lõike 2 punktile a õiguse pakkuda elektroonilisi sidevõrke ja -teenused (vt selle kohta kohtuotsused komisjon *vs.* Prantsusmaa, C-485/11, EU:C:2013:427, punktid 30, 31 ja 34; Vodafone Malta ja Mobisle Communications, C-71/12, EU:C:2013:431, punktid 24 ja 25, ning Fratelli De Pra ja SAIV, C-416/14, EU:C:2015:617, punkt 41).

18 Euroopa Kohus on meenutanud loadirektiivi artikli 13 kohta, mida eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimus konkreetselt puudutab, et selles sättes ei ole siiski mõeldud kõiki tasusid, mida võetakse elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste pakkumist võimaldava taristu pealt (kohtuotsus Belgacom ja Mobistar, C-256/13 ja C-264/13, EU:C:2014:2149, punkt 34).

19 See artikkel käsitleb tingimusi, mille täitmisel saab kehtestada tasu raadiosageduste või numbrite kasutamise õiguste eest või õiguste eest paigaldada seadmeid riigivara või eraomandi peale või alla (kohtuotsus Belgacom ja Mobistar, C-256/13 ja C-264/13, EU:C:2014:2149, punkt 31 ning seal viidatud kohtupraktika).

20 Antud juhul tuleneb eelotsusetaotlusest, et põhikohtuasjas kõnealust maksu peab maksma iga füüsiline või juriidiline isik, kes on rajatise omanik, olgu need siis teatava suurusega torn- või sõrestikmastid, see tähendab kindla asukohaga rajatised […], mis on mõeldud mobiilsidevõrgu häireteta tööks vajalike erinevat liiki antennide toestamiseks, mida ei olnud võimalik paigaldada olemasolevatele kohtadele (katus, kirik …).

21 Euroopa Kohtu praktika kohaselt viitavad direktiivi artiklis 13 kasutatud mõisted „seadmed” ja „paigaldamine” vastavalt füüsilisele infrastruktuurile, mis võimaldab pakkuda elektroonilisi sidevõrke ja -teenuseid ja selle füüsilist rajamist asjaomasele avalikule või eraomandile (kohtuotsus Belgacom ja Mobistar, C-256/13 ja C-264/13, EU:C:2014:2149, punkt 33 ning seal viidatud kohtupraktika).

22 Olgugi et põhikohtuasjas kõnealust maksu võetakse omanikelt, kellele kuuluvad teatava suurusega torn- või sõrestikmastid, mis on mõeldud mobiilsidevõrgu häireteta toimimiseks vajalike antennide kandmiseks, mis moodustavad füüsilise infrastruktuuri, mis võimaldab pakkuda elektroonilisi sidevõrke ja –teenuseid, ei paista sellel maksul olevat neid tunnuseid, mis on tasul, mida võetakse elektroonilisi sidevõrke ja -teenuseid pakkuvatelt ettevõtjatelt seadmete paigaldamise õiguse eest.

23 Nagu nähtub Euroopa Kohtule esitatud seisukohtadest, ei näi maksustatav teokoosseis selle maksu puhul, mida kohaldatakse kõikidele torn- või sõrestikmastide omanikele, olenemata sellest, kas neil on loadirektiivi alusel antud luba, olevat seotud ka üldloa andmise menetlusega, millega antakse ettevõtjatele õigus pakkuda elektroonilisi sidevõrke ja -teenuseid, viimati nimetatud asjaolu tuleb kontrollida eelotsusetaotluse esitanud kohtul.

24 Eelnevaid kaalutlusi arvestades tuleb eelotsuse küsimusele vastata, et loadirektiivi artiklit 13 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus selline maks nagu põhikohtuasjas arutusel olev, mida võetakse selliste kindla asukohaga rajatiste nagu torn- või sõrestikmastide omanikelt ja mis on mõeldud mobiilsidevõrgu toimimiseks vajalike antennide kandmiseks, mida ei olnud võimalik paigaldada olemasolevatele kohtadele.

Kohtukulud

25 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv) artiklit 13 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus selline maks nagu põhikohtuasjas arutusel olev, mida võetakse selliste kindla asukohaga rajatiste nagu torn- või sõrestikmastide omanikelt ja mis on mõeldud mobiilsidevõrgu toimimiseks vajalike antennide kandmiseks, mida ei olnud võimalik paigaldada olemasolevatele kohtadele.

Allkirjad